Št. 16. V Trstu, v saboto 23. februvarja 1884. Tečaj IX

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč.«

»EDINOST« izhaja 2krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravništvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — *Naročnine*, reklamacije in inserate prejema Opravništvo, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Vsi *dopisi* se pošiljajo Uredništvu »[illegible]« »Nuova Tipografia;« vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti [illegible] se vračajo. — *Inserati* (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi. — prav ceno; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

V obrambo.

(Konec.)

Pomilovanja vreden je res list, kateri se je toliko pobahal z neko na videz učeno šaro, katere pa se sramuje lastni nje pisec zdaj, ko je svet prišel na sled takozvanemu literarnemu »paklanju«. — In kdo bi se ne sramoval take blamaže? Ali nekateri niso nič kaj občutljivi za enake blamaže, in listu za »radikalne potrebe« je celó potreba kacega »salto mortale«. Ko smo te dni čilali v listih neko vest, da v kratkem v Parizu zagleda beli dan tudi tak list, ki vsak drugi dan spremeni barvo, ter bo dva dni v tednu pisal radikalno, dva dni konservativno, dva dni bonapartistično itd., prišli so nam na misel poskoki necega ljubljanskega lista, kateri je pred pol letom znano osobo koval v nebesa, pred 3 meseci pogreznol jo v zadnje predalo pekla, a zdaj jo je uže zopet izvlekel iz pekla, ter postavil v deveta nebesa; prav tako ta list piše danes radikalno, jutri konservativno itd. Tak list se pa potem upa drugim očitati nedoslednost. Tudi se nam čudno zdi, da nekateri ljubljanski krogi tako pikro gledajo vse, kar se godi v Trstu in da sploh obsojujejo tako lehkomišljeno, enostransko in »sine cognitione causae« vse, kar tukaj delajo nekatera društva.

Tako naglo soditi ne bi smel nobeden, ki je bil kedaj odbornik »Slovenije« in rad v njene seje zahajal, še celó odborniki ali predsedniki nekega druzega akcijskega društva ne bi smeli dosti grajati delovanja nekaterih tržaških Slovencev in jim očitati, da niso osnovali te ali one banke. — Tako očitanje postane smešno v ustih ali peresu nekaterih radikalcev, katerim so več, nego znane žalostne dogodbe v središču Slovenije. — In tukaj rajše pretržemo to razmišljevanje, da ne postanemo preostri in da se nam ne bode moglo očitati, da smo zopet razkrili rano, na katerej bo naš narod še dolgo bolehal.

V obče smo zdaj odgovorili na vse napade; naš odgovor je bil miren in se ni ponižal na nizko stališče napadnikov v »Narodu«; ako pa smo tu in tam tako zadeli, da še skeli, tega nismo mi krivi, ker naše občinstvo se je prepričalo, da smo se mi le branili in da smo morali v svojo obrambo tu in tam tudi razkrivati nekaterim gospodom neljube stvari in dogodbe. Dokazali pa smo, da je »Narod« sè svojim podlistkom »o časnikarstvu in naših časnikih« prav slabo podpri domišljavo avktoriteto, katero si je dajal, ko je ošabno zarenčal: »Leo non capit muscas!« In kako malo časa je trajala ta slava, ta baharija z učenjaškim podlistkom!? Ko so se na Dunaji celó nekateri poslanci pogovarjali o učenem aparatu, katerega »Narod« razkazava nekaterim strmećim svojim prijateljem, rekel je nek gospod, kateri pri »Narodu« špega za kulise: »Da, da, učeno je učeno; a to piše profesor Kong-Jeng-King-Stis-Kou-Cveng iz Shangai-a. Ime je bilo tako, da so gospodje, kateri se bolj natanko ne interesirajo za zgodovino časnikarstva, res verovali, da je večkrat omenjeni podlistek v resnici temeljito delo učenjaka. — A kake pojmove imajo oni gospodje zdaj o tem učenjaku, ko so se prepričali, da jih je speljal na led. — V Shanghai-u je tudi obče znano, od kod je oni profesor dobil Wuttkejevo knjigo na posodo; znano je v omenjenem mestu celó to, da je oni učenjak za časa, ko je »Narod« prinašal one podlistke, z Wuttke-jevo knjigo ne le hodil v zbor učenjakov, temuč da jo je nosil tudi po ulicah Shanghai-a in da je hodil celó ž njo spat, s kratka, on in Wuttke sta bila nekoliko tednov neločljiva. — Na Dunaji in v Ljubljani pa so uže vrabci namesto: »Živ, živ« — čivkali: »Kong-Jeng-Sing!« — S kratka, stvar se je tako vdomačila, da je le en glas po vsej Sloveniji o velikej blamaži učenjaka na polju kinežoslovja, ali prav za prav lista, ki je v svojej (nočemo reči kaj prav za prav, akoprem še solda ni treba za pravo slovensko besedo) recimo, strasti tako lepo šel za druzega v zanjko. — Da ne bi se bil ta list vsaj tako strašno bahal sè svojim »visokim gospodom« in »učeno glavo«, bogme, stvar ne bi bila tako smešna; — a vsled načina, kako se je ponašal napram nam, moramo reči, da mu je naš podlistkar v pravem pomenu pritisnol »le cachet de sot«. — Zarad tega pa se tudi vsi učeni ljudje zdaj sramujejo in bojé, da ne bi se jim pripisovalo avktorstvo onega podlistka, nihče noče biti niti boter onemu detetu iz cunj, branijo se z vsemi štirimi. — Uprav te dni smo čitali v »Narodu« izjavo nekega tržaškega profesorja, da on ni nič v sorodu z onim podlistkom; v kratkem se morda še kdo drug oglasi; «Narod» bo, to se vé, delil dotična spričevala; a hudoben svet bo veroval, kar bo hotel. — Vendar pa moramo po pravici reči, da nam skoraj ni mogoče misliti, da bi bil kak tržaški profesor tako surov, tako perfiden, tako puhel, nepreviden, in vendar nad vse predrzen, da bi mogel pisati enako strastno in surovo, kakor je pisal «Narodov» podlistkar. — Dela pa, katerega noče nobeden priznati kot svojega in se ga vsak sramuje, tacega dela se more sramovati tudi oni, kateri ga je posredoval. Pater Greuter, duhovit govornik, znašel je pravi izraz za označenje takega dela, in s tem izrazom končamo tudi mi to obrambo: Pfui!

Politični pregled.

Notranje dežele.

V poslanskej zbornici je trgovinski minister 18. t. m. predložil v Parizu skleneno trgovinsko pogodbo s Francosko, ter prosil, naj se hitro reši, da se bo mogla o pravem času se podpisati. Predloga, glede povišanja stavbenega kredita za arelsko železnico, izročila se je proračunskemu odseku. Poslanec Schönerer je vmetelje-val svoj predlog, naj se podpirajo rodovine onih, kateri so bili z Dunaja izgnani. Načelnik ga je večkrat opominjal, naj ostane pri stvari, ker pa tega ni storil, zabranil mu je besedo. Grof Taaffe je potem dal pojasnilo o policijskih naredbah; doslej je bilo izgnanih 23 tujcev, 215 domačinov pa interniranih, ali odpravljenih; zastran podpore pa so merodajni zakoni o podpori ubogih. Schönererjev predlog je bil zavržen z 155 glasovi proti 25. — Predlog poslanca Lienbacherja, glede oproščenja davka bivališč, ki so leto dni prazna, izročil se je davkovskemu odseku. Zakonski načrt zastran amortizacije stavbenih in vzdrževanskih troškov za naprave v tržaškej luki se je sprejel brez razgovora. Potem se je pričela generalna debata o vdržavljenju Fran-Jožefove, Rudolfove in predarelske železnice. Herbst je trdil, da bi to bilo državi v škodo; trgovinski minister in poročevalec Hladik sta njegove trditve pobila in sklenol se je z veliko večino prestop v specijalno debato.

Gosposka zbornica je imela 20. t. m. sejo. Ukaze o izvenrednih naredbah je izročila združenej politično-juridičnej komisiji, razne prošnje o raznih zadevah pa so se izročila dotičnim odsekom.

Obrtniški odsek je rešil več paragrafov o obrtniškem redu, k paragrafu 78 je sprejel dostavek: prepovedano je, plačevati dnino v gostilnicah in krčmah.

V davkovskem odseku je 21. t. m. naznanil vladni zastopnik, da vlada izdeluje zakon o pobiranju davkov in da ga predloži državnemu zboru, ko bo izgotovljen.

Podlistek.

Literarna tatvina

in podlistek „Slovenskega Naroda“ o „časnikarstvu in naših časnikih“.

(Dalje.)

Po teh dokazih se ne more nikdo čuditi, da se »Narodov« Katon odlikuje z isto pedantično poštenostjo tudi tam, kjer je trebalo iz navedenih fakt razvijati logične sklepe. Neprijetno delo je, svetu razkrivati pisateljske piraterije, kakor je na pr. ta le:

»Was den *ächten* Schriftsteller ausmacht, haben wir betont. Nicht der ist es, der viel schreibt oder der geschickt und geschmeidig Gedanken handhabt, sondern derjenige, der schreibt, weil er sich in seinem Innern zum Schreiben gedrängt fühlt, der sich mit dem zu bearbeitenden Stoffe *gewissenhaft* vertraut gemacht, der schreibt, so wie es sein Gegenstand fordert und nicht anders sich ausläst, als wie ihm ums Herz ist.«

Wuttke 166.

(»Uzvišen je poklic *pravega* pisatelja. Pravi pisatelj pa ni oni, ki mnogo ali spretno in uglajeno piše ter na vse strani svoje misli razvija; pravi pisatelj je le oni, ki pisateljuje, ker ga srce k pisateljevanju sili, ki je *vestno* seznanil se z gradivom, s predmetom, katerega ima obravnavati, ki piše, kot zahteva njegov predmet, ki piše, kot mu veleva srce, ki piše po svojem istem prepričanji«.

»Narod.« 298).

Ali brezimenni plagiator ne čuti, da je s temi nepremišljeno prepisanimi jedrnatimi besedami kot pisatelj svojo lastno smrtno sodbo izrekel? In zopet se čita:

»Wir leugnen es nicht, dass gewandte und begabte Schriftsteller unter denen sich befinden, die den Nacken beugten und in Abhängigkeit arbeiten; das Geschick vieler Ausführungen würde uns zur Anerkennung ihres Talentes zwingen. Allein ihre gesammte Thätigkeit ist schlechterdings unverträglich mit dem Wesen der Schriftstellerei, ist deren Auswuchs.

Schriftstellern nicht aus Beruf, sondern nach Vorschrift ist Verderb. Ein solcher Schriftsteller entwürdigt sich aus einem Leiter zu einem Werkzeuge, aus einem öffentlichen Wortführer zu einem Knechte. Er muss Schönfärber und Schwarzfärber werden, entstellen, vertuschen und verschweigen, Falschmünzerei mit Worten und Begriffen treiben. Aus Dienstbeflissenheit oder um Gunst zu erhaschen, wird wohl auch so mancher, wo er einer guten Sache das Wort redet, übereifrig und thut weit mehr, als recht wäre. .«

»ibid«.

(»Ne da se tajiti, da je imel in še ima novinarski urad mnogo kaj spretnih in zelo nadarjenih pisateljev, časopiscev. Pri raznih spretno osnovanih in dovršenih člankih občudujemo njih nadarjenost. A vse njih delovanje se nikakor ne strinja z bistvom pravega pisateljstva.

Kdor ni pisatelj iz poklica, ampak pisari po zapovedi, po danem mu navodu zoper svoje prepričanje, ta je slepar. Tak pisar . . ni samostalen pisatelj, ampak le orodje je v tujej roki, ni javni besednik. . ampak hlapčuje drugim. Po danem mu ukazu. . mora kako reč sedaj hvaliti, sedaj jo karati in grditi, sedaj jo svetu razperjati, sedaj zakrivati, sedaj. . ropotati, sedaj pa o njej popolnem molčati, s kratka znati mora občinstvo mamiti z molčanjem in kričanjem, z besedami in njih pomeni. Takega pisuna prešina neki hlapčevski duh, da prestopa spodobne meje celo takrat, kedar zagovarja kako dobro stvar. .«

»ibid.«)

Ako čitatelj primerja jedrnato, rezno lapidarnost *Wuttkejevo* z neukretnim slovenskim prevodom, razpetim in raztegnenim na Prokrustovej postelji neolikanega in robatega sloga, pritrdi mi, da je vse hlapčevsko delo predlagateljevo *pretežavno* za pisateljsko senco!

Začetkom letošnjega tečaja je poskušal razboriti »Narodov« podlistkar postati *izvirnim* in kako bi tudi ne? Vsaj je moral povzdigati svoje ljubljanske somišljenike ter z blatom osipati nekatere slovenske poslance, v prvej vrsti mojo malenkost — in kje bi v *Wuttkeji* kaj našel o *volilnem shodu v Mengiši* in o znanih 600 f., za katere je narodna večina kranjskega deželnega zbora prodala svoja načela in svojo domovino! Toda — »on revient toujours à ses premiers amours« in uže v 4. štev. pa sedi naš anonymus zopet prav oblastno pri bogatej mizi svojega velikonemškega proroka. Tako n. pr.

»Denn er sieht sich bald genötigt, dieweil ihm di Stärke gebricht, welche die Sprache der Wahrheit allein besitzt, nach Kunstmitteln zu haschen, die ihren Mangel verdecken sollen. Blendender Ausputz, glänzender Auftrag, kurz das Gemachte soll aushelfen. In der Unwahrheit lebend, muss er Redensarten drechseln, falsche Lichter aufsetzen, pusten und blähen. Allmälig gewöhnt er sich an eine gewundene und geschminkte Ausdrucksweise. Schliesslich sinkt er herab zum blossen Zungendrescher. .«

»Wuttke« 167.

(»Ker jim pri njih spisih manjka one naravne sile, katero jedina resnica, jeznik resnice daje, hlastajo po narejenih pomočkih in zvijačah, ki imajo ono pomanjkanje vsaj nekoliko zakriti. Slepivni prečudni lišp, leskeči namaz, s kratka ponarejeno, umetno mora mu pomoči iz zadrege. Ker neprestano živi od neresnice, od laži, mora vrtavkati in strugati prazne besede, paniti vsako stvar ter jo po ukazu povzdigovati in čapihovati. Tako se polagoma privadi zamotni in nališpani pisavi. Nazadnje postane pravi jezičnik. .«

»Narod« 1884, št. 4.)

In ker se prevestnemu podlistkarju vender le umestno vidi, s kako avtoriteto podpirati svoje theze, navaja »Narod« svojemu občinstvu — nikakor ne *Wuttkeja*, temveč — starokitajskega modrijana *Kung-fu-tseja*, čegar izrek je zopet prepisal iz svojega nemškega vira. Naj blagovoljni čitatelj sam sodi:

»Der chinesische Weise Kung-fu-tse predigte auf das nachdrücklichste *Milde*, aber er bezeichnete zugleich *fünf Sünden* als unverzeichliche, die unnachsichtlich gestraft werden mussten. Nach dem Ausspruch dieses grossen Mannes . . wird eine derartige schwere Sünde begangen, sobald jemand unter dem Mantel der Wahrheitsliebe Verleumdungen ausstreuet, welche dem Volke schaden oder sobald jemand über dasselbe weiss oder schwarz, dafür oder dawieder, je nachdem es ihm vortheilhaft dünkt, redet«.

»ibid«.

(»Na take zbegane pisatelje je pač mislil kitajski modrijan *Konfutse* . . Rečeni veroučitelj je pri vsakej priliki poudarjal milosrčnost . . zaznamoval pa je tudi *5 naglavnih grehov*, ki se nikdar ne smejo odpustiti, ki se morajo brez milosti kaznovati. Naglaven greh nakoplje si po njegovih besedah vsak, ki se hlini, da govori resnico, a mej svet trosi le obrekovanja in laži, ki ljudstvu škodujejo. Dalje se istega naglavnega greha zakrivi vsak, ki

V Zagrebu se dogovarjajo voditelji obeh strank, da bi se doseglo vzajemno postopanje glede deželnozborskih volitev, ki imajo biti po leti. Doslej se porazumljenje še ni doseglo. ker Starčevičjanci zahtevajo od neodvisne narodne stranke, naj nepogojno sprejme načela pravne stranke. Dogovori se bodo nadaljevali in upa se, da se vzajemnost doseže.

Mej Hrvati in Ogri so razmere vsak dan slabše. — Ogri so sklenoli napraviti razstavo v Pešti v letu 1885. — Povabili so tudi brate Hrvate, naj se vdeleže te razstave, a zagrebška trg. zbornica je kar naravnost odrekla. — Mej tem ko so Hrvatje na Tržaškej razstavi zavzimali jako odlično mesto, nočejo za Madjarske baratome nič znati. — Stvar je premisleka vredna.

Iz Bosne in Hercegovine se poroča, da se tam razmere vedno boljšajo; davki se redno plačujejo, zemljiški prepiri se manjšajo. Poskušnje izseljencev, da bi se zbudil nov upor, ostale so brez vspeha. Dogodbe na Srbskem niso uplivale na bosniške Srbe, ljudstvo je mirno, ter na daje sluha podpihovalcem.

Vnanje dežele.

Mej Rusijo in Nemčijo se je sklenolo tesno prijateljstvo; vsled tega ste obe državi poklicali vojaštvo od mej v notranje dežele, in za ruskega poslanca pri nemškem dvoru je imenovan Bismarkov prijatelj, knez Orlov.

V vatikanu je bilo skleneno, da se napravijo administrativne osrednje uradnije za »Propaganda fide« (misijonstvo) najbrže v Londonu, Parizu, na Dunaji, v Bombaji in severnej Ameriki. Vatikan namerjava tudi večji del italijanskih misijonarjev nadomestiti s francoskimi in avstrijskimi.

V angleškej poslanskej zbornici je bil 20. t. m. Northcotejev predlog, naj se vladi zarad vedenja o sudanskih zadevah izreče nezaupanje, zavržen z 311 glasovi proti 262..

Avstrijski konzul v Kartumu, g. Hansal, je poslal krivemu proroku 2000 lir odkupila, da izpusti zaprte katoliške misijonarje.

Angleškej poslanskej zbornici je 11. t. m. naznanil Gladstone, da so se mrvski Turkmeni podvrgli Rusiji, ter pristavil, da zbornici objavi, ako bi iz tega vstalo kako diplomatično dopisovanje. — Poroča se, da Rusija v Mrvu napravi glavno orožnico za osrednjo Azijo.

Iz Tokara v Sudanu se poročila ne ujemajo. Po nekem poročilu je posadka napala sovražnike, veliko jih pobila in ranila, ter jim vzela mnogo živine in kamél, po drugem poročilu pa je krivi prorok vzel Tokar, ter posadko in prebivalce poklal.

Angleški general Gordon je prišel 19. t. m. v Kartum; prebivalstvo ga je z velikim veseljem sprejelo. Odpustil je vse do konca 1883 zastale davke; z letom 1884 počenši pa bodo prebivalci plačevali le polovico davkov. *Trgovina z sužnjimi je dopuščena!* Krivi prorok je proglašen za kordofanskega sultana. Gordon obeča, da se k malu mir povrne.

Na Mongolskem je vstal upor; tako se poroča iz Shangaja v London.

Dopisi.

Dutovlje, 10. febr.

Dne 4. t. m. smo imeli pri nas somenj. Dež, ki nas je par dni pred svetim Blažem strašil, jenja in vreme se je bilo razjasnilo na veselje domačinov in tujcev, ki so imeli posla v Dutovljah.

Ljudstva je bilo toliko, da je človek v velikej gnječi uže komaj prodrl; še veča stiska pa je bila na živinskem trgu. Za živinski trg, ki je letos štel blizo ali celó nad 600 glav, hotelo bi se boljšega, večega in primernejšega prostora. Voz, ki je hotel skoz Dutovlje od 10. ure predpoldne do 2. popoludne, potreboval je gotovo nad uro časa, da se je rešil in svojo pot nadaljeval. Ako hočemo, da nas tujec v prihodnje še tako mnogobrojno obišče, požurimo se poskrbeti tudi v to pripravnega prostora, kakoršnega nam vendar na več krajih ponuja občinski pašnik zunaj vasi. Misliti si moramo, da je vendar dobro, ako je v vasi onega dne ostala precejšnja svota denarja, nam so okrogli ljubi, ne zabimo tujcu postreči, ne zamerimo mu se na svojo lastno kvar in škodo.

Naši krčmarji so tudi bili zadovoljni, ko so prešteli denar; oni rekajo, da uže redko pomnijo, da bi bili toliko denarja skupili na somnju, kakor letos. In mladina, ki se je obračala, tudi se ne toži, da ne bi mogla plesnih stroškov poravnati; oni dan jim je gotovo več prinesel, nego sv. Miklavž.

Tukaj mislimo osnovati prekoristno bralno društvo. V to svrho se nas je bilo nekoliko zbralo pri našem obče znanem »starešini«, da se pogovorimo, je-li se morejo naše želje spolniti, ali ne. A žalostno — še besedice ni bilo o tem, kar je zaviral nek bivši učitelj, kateri uže misli in pravi, da je storil dosti za narod. To pa na tak način, da je iskal prepira pri mizi in ga tudi v resnici našel.

K malu dobimo zopet zaželeni mir, a rečeno bodi, da nismo več imeli src na svojem mestu. Namena svojega nismo dosegli, kar pa utegne v kratkem biti.

Iz Materije, 12. febr.

Izpolnjena je naša nada, dospeli smo do zadovoljnosti našega ljudstva, čast našim Materijcem! ponosni moramo biti, da smo vdobili vrlega in spoštovanega moža na čelo. 3. t. m. je bil izvoljen vrli in čislani gosp. Anton Babuder za župana; bil je ta rodoljub pred leti na tem mestu, a zaradi svojih opravil je odstopil. Na našo prošnjo je zopet sprejel to breme; prosili smo ga, ker je nam prej županil prav dobro, upamo, da nam bode tudi v prihodnje; Bog ga živi mnogo let!

Vedno čitamo v časnikih, v »Edinosti« in pa »Slovenskemu Narodu«, da se v Materiji dve stranki strastno prepirati; to ni lepo in ne značajno, in na ta način se sovraštvo uže več let goji. — Vzrok temu je, kakor jaz opazujem, — nek zakotnik — ki podpihuje stranke. To ni človeško! Ne bi li bilo bolje paziti, da vsi pametni temu človeku hrbet obrnemo.

Materijec.

Komen, 18. febr.

(*Raztrošenje krive vesti. — »Triester-Tagblatt« - ov dopisnik. — Junaštvo komenskega žandarja.*) Kamor koli sem 13. t. m. prišel, v bližnje in oddaljene kraje, povsod se je sé strahom popraševalo, koliko je bilo pri strašnem (?) komenskem uporu (?) dne 12. t. m. umorjenih, koliko ranjenih itd. V Sežani se je govorilo o treh — štirih mrtvih, v Trstu o prav tolikih in v nekih druzih vaseh so jih vedeli uže osem našteti, in polno ranjenih! Smešno to.

Da se radovednemu ljudstvu resnica pové, ter da se čast komenske občine kar mogoče reši, zato sem se namenil, v kratkem narisati ta prigodek, kakor je bil v istini. Evo vam:

Dne 11. t. m. je bila poroka tukajšnjega posestnika na Kranjskem, druzega dne, t. j. 12. t. m., ob 4. uri popoludne, pripeljavši ženin nevesto v svojo rojstno vas Komen, bil je dostojno sprejet, in topiči so pokali, da se je vse kadilo. Tukajšnji poveljnik žandarske postaje je predobro znal i čul, da se je začelo uže ob enej uri popoludne streljati, a niti zganil se ni, dokler niso fantje sprožili zadnja dva možnarja na Komenskem trgu.

Ko je nek mladenič zadnjega izstrelil, prišel je vodja žandarski v nepopolnej opravi, ter omenjenega mladeniča tiral v zapor. Neke njegove tovariše je tako prenagljeno postopanje žandarja jezilo. Bilo jih je **pet.** Ti zadnji so ubrisali pred žandarsko stanovanje, ter se vé da, vinjeni zahtevali, naj se osvobodi njihov zatvorjeni sodrug, kar se pa ni zgodilo.

Gosp. župan S. opozorjen od jednega imenovane petorice, da se godé pred žandarskim stanovanjem nerednosti, šel je na mesto, ter energično zaukazal vinjenim fantom, naj se odstranijo, na kar se je petorica razšla. Gosp. župan je potem opozoril žandarja, da je nadlege konec. Ta pa je šel na brzojavno postajo, ter brzojavil žandarskej postaji v Sežano i Nabrežino, ter prosil nujne pomoči: Na obeh krajih so alarmirani žandarji hiteli na pomoč. Prišedši semkaj, našli so mir in temo, to se vé da, tudi uže imenovanega žandarja v vojašnici.

To je torej vsa dogodba onega strašanskega punta, o katerem se je povsod toliko govorilo. Žal, da sta nepremišljena telegrama v Sežano in Nabrežino prouzročila toliko govoric o tolikо i toliko ranjenih ter umorjenih. — Nek možicelj pa, ki bi moral biti v izgled ljudstvu, razčepiril se je v »Triester Tagblatt-u«, ter prav na vse grlo in na vsa usta pripovedoval o tej strašnej dogodbi. Trdil je, da je žandarsko stanovanje obkolilo sto osob, koje so zahtevale zatvorjenega fanta iz zapora, i pravi, da mej to stoterico je bilo večina kovačev. Za Boga, kaj si morejo misliti čitatelji »Tagblatt-ovi« da je tukaj gotovo kak arsenal. V Komnu z mladimi i starimi našteli bi komaj 13 osob, ki se s kovaštvom pečajo.

Da bi onega dne prišedši žandarji vendar ne bodili iz daljave zastonj semkaj, vjeli so zvečer v krčmi štiri fante, ter te tirali v zapor. Pri tej priliki je žandarski vodja klofutal jednega uklenenih.

Menim, da vsega tega ni bilo treba in da bi se lahko bilo z lepim ravnanjem vse opravilo. A.

Iz Ospa, 18. febr.

(*Požar.*) V soboto kmalu po tretjej uri začne plat zvona biti, ker je gorelo v Ospu. Zagorelo in zgorelo je poslopje Luke Bana, k sreči je bil pri »Slaviji« zavarovan. Bila je v nevarnosti večina Osapskih poslopij, katera so prav tam na kupu.

Osapci, sosebno ženske, so s tako požrtovalnostjo hiteli vodo nosit, da je bilo mogoče, ogenj v dveh urah pogasiti. Pri vsej burji so hrabri gasilci ogenj lokalizirali, da ni nobena hiša, razen Banove, zgorela. To so bili pravi vatrogasilci, ki so s čudovito delalnostjo rešili Osap še veče nesreče, ker je še obilo sena po podéh nakopičenega. Župan Vodopivec, Ivan Grabonja, zaslužita lepo pohvalo, ker sta bila kakor prava rešitelja. Tudi drugi so bili na pomoč. »Slaviji« se je prihranil ne majhen znesek. — Kdor še ni zavarovan, naj to stori, ker nesreča ne praznuje.

Oni pa, ki nosijo netivo po Kopru in Dolini, naj gledajo, da se ne opalijo. Raji si pomagajmo drug drugemu, nego da bi nesrečne tožbe kovali, zlati čas in denar zgubljevali.

Pravicoljub.

Iz Vipave dne 21. februvarja.

V prvem letošnjem dopisu Vam nisem zastonj pisal, da priredi podružnica domoljubnega pomožnega društva rudečega križa v Vipavi tudi letos poseben ples. — Zadnja sobota 16. t. m. je bila odločena temu sijajnemu večeru, — *sijajnemu,* ker smelo trdim, da letos na vsem Notranjskem ni bilo in ne bode tako izbornega plesa, kakor je bil ta. Mi smo sicer uže a priori kaj izvanrednega pričakovali, ker smo vedeli, v kako spretnih rokah je osnovanje veselice in ker uže nekaj let sem iz najbližniše bližine opazujemo, kedo je v Vipavi zares sposoben za aranžiranje slavnostnih večerov in komu se lahko mirno vestjo zaupa vsako podvzetje, pa da si je bil ples pred nekaterimi leti v Tabru za takratne razmere nekaj nenavadnega, vendar ni dosegel te dovršenosti, kakor sobotni. — Mi ne vemo, kaj bi bolj hvalili, ali izredno podvzetni duh slavnega odbora, v katerem sede gospodje: Ant. Deperis kot predsednik, grof Lantnieri kot podpredsednik, Josip Hauffen kot tajnik, Gustav Schwickert kot blagajnik in župan Karol Dolenc, vodja Rihard Dolenc in veleposestnik Fr. Kavčič kot odborniki, — ali ono največega priznanja vredno edinost mej odborniki in njihovo ognjevito navdušenost, s katero se stvari poprimejo, — ali pa premišljeni načrt, po katerem se je vse priredilo, ali pa mojstersko izvršitev v dekoraciji dvorane in sploh v vsem, česar je bilo treba, da si je društvo uže početkom smelo zagotoviti obče priznanje.

Lepše se na deželi teško morejo kde dekorirati prostori, in v Vipavi ne najdeš tacega dekoraterja, ako bi ga opoldne z Diogenejevo svetilnico iskal.

Ni čuda toraj, da se je v teh prostorih zbralo ta večer toliko in tako odličnega občinstva.

Videl si iz Vipave zastopane prve družine, — videl si goste iz: Slapa, Kobdila, Št. Vida, Lozic, Razdrtega, Cola, Ajdovščine, Lokavca, Rifenberga, Gorice, Vrhnike in v posebno velikem številu iz Postojne in še iz nekaterih drugih krajev — in kar nas je posebno iznenadilo, prišla je tudi deputacija dveh gg. častnikov 9. lovskega bataljona iz Trsta, ki sta po svojej krasnej junaškej zunanjosti in elegantnem neprestanem plesu vzbujala občo pozornost.

Plesalo se je živo, le kadriljo gotovo 40 parov. — Iznenadil nas je odbor z nastopom mlade gospice Olge Ložar-jeve, hčerke rajncega dobro znanega in še vedno in vedno pri Vipavcih v najboljšem glasu živečega notarja g. dr. Ložarja. — Okolo polunoči poči glas, naj se vsa gospoda zbere v dvorani. Tam je zapela gospica Olga lepo slovensko pesen in spremljal jo je na harmonijumu vestni nje učitelj iz glasbe g. Perně.

Ko se je polegel plosk — prične gospica govoriti, i govorila ter navduševala je gospode plesalce, naj sežejo po šopkih za dame, katere hoče ona na prid društva rudečega križa prodajati, tako spretno in s tako prepričevalno besedo in tako izvanredno pridobljivo neustrašenostjo, da je po končanem govoru v kratkem času vse šopke — a bilo jih je dokaj — do zadnjega razprodala.

Vsa družba je ostala do ranega jutra skupaj in veselje je bilo tako nekaljeno, zabava tako živahna, da se je zadnja kadrilja mej 7. in 8. uro zjutraj plesala.

Na pustno nedeljo priredi *Vipavska požarna družba* zopet velik ples, **na pustni vtorek** pa društvo »**Edinost**« v istih prostorih, kakor društvo rudečega križa — tu se bomo zopet zabavljali in veselili mej svojimi in mi priporočamo vsem odličnim narodnjakom to prelepo priliko, ker te večere najlaže stopimo v dogovor *zastran velike narodne slavnosti v prid* **narodnemu domu v Ljubljani**, katero namerjava prirediti v Vipavi 7. septembra 1884 društvo »*Edinost*« *v Vipavi* z drugimi narodnimi društvi.

Iz slov. Gorice na Štajerskem, 16. feb.

Tukaj pri nas vlada tako prijetna zima, da bi človek lehko mislil, da je nastopila uže ljuba pomlad. Mislim, da tudi tam dolj ob Adriji uživate enako prijazno vreme, kakor tukaj na južnem Štajerskem.

Delo po vinogradih se je uže pričelo, rezatev se je uže tudi skoro večinoma dokončala. Les trsni je majhen (kratke rozge) in je malo sposoben za grobanje. Po vinu nikdo ne poprašuje. Zimine so lepe. Bog daj, da bi tudi srečno dozorele. Živina ima tukaj visoko ceno, dobro za kmeta ali kaj, ker nema nikdo nobenega živinčeta za prodajo. V Spielfeld je prišel iz daljnega Dunaja jud, ki kupuje seno. Misli ga kupiti kakih 5000 metr. centov. Pa gotovo ga še dobi več, nego zahteva, ker smo tukaj imeli lansko leto sena, da uže davno ne toliko. Samo eden posestnik mu ga je prodal 1000 metr. centov. Plačuje ga po 1 gld. 50 kr. metr. cent. Zopet lep denar pride s tem v naše roke, ali ko bi tukajšnji posestniki tudi spoznali, od kod in zakaj ga dobijo. — Naj bi njim bilo to v spodbudo, da bi svoje travnike in senožeti prav oskrbovali, s tem bi si travniške pridelke podvojili. Ali tega žalibog naši gospodarji ne delajo. S kako radostjo bi se tamošnji kraški kmetje poprijeli obdelovanja kmetij, ko bi mogli zamenjati *tužni Kras* z našo lepo Štajersko.

Ali naši kmetovalci tega ne spoznajo, oni nočejo vporabljati darov, katere jim ponuja mati narava, vse pa delajo v škodo samim sebi. Ker je z drugo polovico denašnjega dneva nastopilo zopet slabo vreme, pišem še po mogočnosti prihodnje kaj več.

Goričan.

Domače in razne vesti.

Cesarjev dar. Presvitli cesar je podaril 200 gld. za razširjenje šole na Preserji.

O popotovanju cesarjevića Rudolfa in visoke njegove soproge se poroča, da cesarjevič z vsem svojim dvorom pot nastopi 18. aprila z Dunaja v Belgrad, ter bo stanoval v kraljevej palači, kder se je stanovanje zanj pripravilo. Srbski kralj, ko je bil zadnjič na Dunaji, ter je s cesarjevičem mnogo in izključljivo v srbskem jeziku občeval, povabil je njega i visoko njegovo soprogo v Belgrad. V Belgradu ostane dva dni, po-

---

se za isto stvar sedaj poteguje, sedaj jo pobija, ki isto stvar sedaj slika belo, sedaj pa črno, prav kot se mu dozdeva bolj koristno.« »ibidem«.)

Jako komično je gledati našega gospoda podlistkarja, ko včasih skuša, z nespretno svojo roko izbrisati lastne sledove. Čestiti bralec bode se n. pr. morda spominja, kako dobro je bil poučen naš učeni anonymus o *belgijskih* razmerah. »Odkod da je vzel svoje temeljito znanje, vidi se iz tega le:

»*Belgien* soll kein Pressbureau haben, indess ist die Regierung seit ihrem Beginen jederzeit bestrebt gewesen, die Hand in der Presse zu haben und »schlau« genug, um dies zu vermögen. Sie ist soweit gegangen, dass sie ein demokratisches Blatt gründete, damit gelangte sie nicht nur zur Kenntniss derjenigen, welche sich an demokratischen Blättern betheiligten, sondern stumpft auch durch die berechnete Haltung dieses unter der demokratischen Fahne einherschreitenden Blattes die demokratische Richtung zeitweilig ab und brachte die Entschiedenern in den Ruf des Zuweitgehens«. »Wuttke«, 150.

(»Mej evropskimi državami . . *Belgija* nema nobenega novinarskega urada. S tem pa nij rečeno, da se belgijska vlada nikakor ne utika v časopisje. . . Da bi republikance in njih načela lože pobijala in zavračala, ustanovila je bila kraljeva vlada celo neki demokratski . , časopis. S tem je prvič spoznala vse može, ki so delovali za demokratske novine ter jih naročali in čitali, drugič je po svojem skrajno-demokratskem časopisu zbegala same prave demokrate in jih pri prebivalstvu spravila na glas, da s svojimi namerami in zahtevami prestopajo vse dovoljene in državi ugodne meje.«

»Narod«, 6.)

(Konec prihodnjič.)

tem pa odpotuje skoz Ruščuk in Varno v Carigrad, kder ostane šest do osem dni, ker iz tega mesta obišče razne druge kraje. Iz Carigrada odpotuje v Bukreš, ter tu obišče rumunski dvor, ostane dva dni v Bukrešu in od tod se vrne na Dunaj.

Namestnik, gosp. bar. Pretis je v sredo ob 2. uri popoludne obiskal na c. k. oklopnici »Lissa« gosp. c. k. kontreadmirala, poveljnika c. k. eskadre, pl. Pitnerja. Pri pohodu so c. k. namestnika sprejeli z običajnimi streli iz topov. C. k. eskadra se zdaj nahaja v Trstu, in sicer zakotvena v miljskem zalivu.

Imenovanje. C. k. osrednja komisija za izkopavanje in ohranitev umetniških in zgodovinskih spomenikov je imenovala svojim korespondentom: gosp. J. K. viteza pl. Vintschgau, c. k. vladnega svetnika in vodjo okr. glavarstva v Gradiški in barona Evgenija pl. Ritter, posestnika v Podgori, oba radi pridobljenih zaslug za c. k. muzejo v Ogleju.

Mestni zbor. Zborovali so naši mestni očetje v sredo ob 6. uri zvečer; nazočih je bilo 42 svetovalcev. Predseduje I. podpredsednik vit. Dimmer. Ko se potrdi zapisnik prejšnje seje, preide se na točke dnevnega reda. Predlog Dompieri-ja, naj se naloži mestnej delegaciji, da poroča v ponujanej administraciji basina za petrolje v novej luki, pouzročil je še precej živahno debatiranje. Poslanec Dompieri hoče po sili, da mestna delegacija mora poročati o ponujanej administraciji basina za petrolje, in sklicevaje se na 10. poglavje pogodbe mej trgovinsko zbornico in magistratom, sili se dokazati, da je delegacija prestopila meje svoje oblasti in pozivlja mestni zbor, naj glasuje za določbo, ki bi jo prisilila poročati, priporočaje jej ob jednem, naj vprihodnje se strogo drži štatuta. Poslanec Piccoli pravi, da ta motivacija bi bila odveč in celo nepotrebna, kajti dovelj je, kar je o tem poročal v zadnjej seji posl. Ventura. Posl. Ventura pove, kar je zadnjič povedal, le nekoliko več razjasni stvar o imenovanej administraciji. Druga razjasnila da posl. Stalitz. Še nekoliko se gospoda pika in konečno posl. Piccoli predlaga, naj se preide o tem na dnevni red. Postavljen na glasovanje, obvelja. Edje mestne delegacije se zdrže glasovanja. Preide se potem k volitvi pregledovalcev letnih računov trž. štedilnice za l. 1883. Izvoljeni so: Tommasini, Segrè in Cesare. Brez debate se odobre: »previzijni račun« delalskih soban zapuščenih otrok za l. 1884. »sklepni račun« del. soban za l. 1881, in »sklepni račun« ubožnice za l. 1881. Potem se zaključi seja in preide v tajno sejo, v katerej sta bila imenovana dva doktorja lečništva za mestne zavode in prof. Mateju Covrichu so dovolili odpust za vse t. š. leto.

Iznajdba Nossian. V četrtek se je vršila poskušnja s parnikom »Salvore«, kojega je gonila voda. Poskušnja je še precej dobro izpala, a praktična ni, ker ne presega v hitrosti dosedanjih brodov na paro. Trgovstvo, pošta itd., potrebuje takih naprav, ki dosta ne stanejo in ki hitro pripluje jo iz kraja v kraj, to je, ki skrbé za brzi promet. Tak stroj na vodo ne stane dosta, a hiter ni — i to je njega glavna hiba.

Večerja v ubožnici. Na pustni četrtek, kakor je navada vsako leto, katero je vpeljal zamrli baron Revoltella, bila je večerja v mestnej ubožnici. Letošnjo večerjo so preskrbeli gospodje baroni Reinelt, Jožef pl. Morpurgo, vitez Vivante, Oskar Gentilomo, vitez Brucker in drugi. Konštatujemo, in to z veseljem, da se broj darovateljev leto za letom množi, ter tako napravlja marsikateri veseli večer tudi onim, katerim sreča gotovo ni bila mila.

Tržaški Sokol. Kostumirani ples kojega priredjuje to naše rodoljubno telovadno družtvo v Salonu »Monte verde« a pustni vtorek (26. febr. t. l.) obeča biti krasen in obiskovan. Plesalo se bode, kakor smo uže javili, na občno željo, divno hrvatsko »Kolo« v narodnih nošnjah. Na dotično molbo radi priobčujemo, da so eventualne maskare radi reda dolžne pokazati se dvema odbornikoma v posebnej sobi ter se morejo odnosno specialne legitimacije dobiti pri odboru. Ni treba opominjati, da nepozvanim gostom ni dozvoljen ulaz, isto tako slučajno nedostojno oblečenim maskaram. Razumeva se, da ostala gg. ima priti v črnej opravi.

Tržaških narodnih društev veselice zadnje pustne dni. — Čitalnica Tržaška ima denes zvečer ples; jutre bo ples delalskega podpornega društva v »Monte verde« in pustni torek bode tudi tam ples „Tržaškega Sokola“.

Tržaške novosti. Navadni »corso« otrok in krščenic, ki se vrši na pustni četrtek, bil je jako malo obiskan. Kočij je bilo le 57. Vreme je bilo krasno, radovednega ljudstva na »Corsu« vse polno. A vendar ne tako, kakor pred 7 ali 8 leti. Nek kočijaž je necega fantiča povozil, ker je plezal za konfetami, tudi neka punčika je prišla pod kočijo, a slabega si ni storila. Vidi se, da pust leto za letom pojema. Kakor pravijo nekateri, star je — in proti starosti ni leka.

Samomor Major Moric Moser, poveljnik 19. bataljona lovcev, sedaj v garniziji v Trstu, ustrelil se je v petek ob 5. uri zjutraj na cesti blizu garnizijske bolnišnice. Ustrelil se je z revolverjem v glavo, a umrl še ni, — toda ranitev je tako teška, da ni upanja za njegovo ozdravitev. Moser je bil jako priljubljena in visoko cenjena osoba. Zakaj je segnol si po živenju, ni znano — nekoji hočejo vedeti radi neozdravljive bolezni, ki ga je uže več časa trpinčila.

Nagla bolezen. Neka straža je odpeljala v kočiji v mestno bolnišnico 68 letnega čevljarja, ki je nagloma zbolel na rudečem trgu.

Porota. Obravnava proti Menderjem, zatoženim uboja, se je konečno završila in v četrtek ob pol desetej uri zvečer se je dotična obsodba razglasila. Matej Mender, oče, in Ant. Mender sta bila nekrivim spoznana in oproščena, Matej Mender, sin, pa obsojen v štirimesečno ječo.

Izpred sodišča. Dne 21. februvarja se je vršila obravnava proti Mihi Vigna od Josipa, iz Vidma, 22letnemu oženjenemu brivcu, stanujočemu v Trstu. Ta je bil zatožen verskega kaljenja; on je ud »društva brezvercev« v Benetkah, — katero društvo se je nekoč nazivalo »društvo prostomišljakov«. Od junija leta 1880 je pričel ta subjekt tudi po Trstu na skrivno svoje nauke razširjati, ter tako namerjaval širiti brezbožnost in pridobivati udov za omenjeno brezversko društvo — to vse je delal potajno, kar spada v področje skrivnih družeb, ki se v Avstriji po zakonu ne trpé. Obravnava se je tajno vršila. Spoznan je bil krivim onega zločina, ter obsojen v petmesečno trdo poostreno ječo, in po prestanej kazni se izžene iz Avstrije.

Podaljšanje Rudolfove železnice do Trsta. V poslanskej zbornici so zadnje dni razpravljali odkup treh železnic, gospod tržaški poslanec Burgstaller je povzdignol svoj glas ter povedal na dolgo in široko, da Rudolfova železnica še le potem doseže svoj cilj in postane aktivna, ko se podaljša proti jugu, a to podaljšanje se more završiti direktno in neodvisno. Iz tega je jasno, da se mora državna železnica podaljšati do Trsta, kajti le na ta način in v občo korist se konečno pride do spopolnitve državne železnične mreže in zajedno Rudolfova železnica postane obrestonosna. V tem smislu so v zadnjem desetletju odpošiljali svoje peticije deželni in mestni odbori, trgovinske in obrtnijske zbornice, in druga kompetentna društva avstrijskih dežel, poudarjajoč potrebo enake direktne in neodvisne zveze. V vseh omenjenih peticijah je dokazano tehtnimi razlogi, da završitev omenjene železnične zveze je za avstrijski trgovski *emporij pražanje njega obstoja* in neobhodna potreba za njega ekonomičen razvitek in važnost interesiranih dežel. Potem dokazuje gosp. poslanec, da avstrijski emporij je bil dosedaj zanemarjen, da se mora še celo vojskovati z neugodnim stanjem naše valute, mej tem, ko so tekmovalne luke tega proste in so zvezane z novimi železnicami, katerih nekoje so stale ogromnega denarja. Nadaljno odlašanje toli važnega završetka omenjene črte ni več možno i v državnem interesu. Poskrbeti je treba i čim preje tim bolje i to radi mejnarodnega trgovinskega stališča, radi financijalnega i ekonomičnega državnega stanja in ker je Trst najvažneje pomorsko mesto v državi, da se združi z direktno in neodvisno želez. črto z Rudolfovo in z ono cež Ture. Potem govornik zaključi: Štel sem si v svojo dolžnost, v času, ko se pogaja za odkup Rudolfove železnice, da zopet v visokej zbornici konstatujem ova fakta in izražam visokej vladi najgorkejšo željo, da čim preje predloži zakon o tem prevažnem argumentu. Besede gosp. poslanca so bile sprejete z veseljem in odobravanjem. Upamo i mi, ker skrajni čas je, da se pride v okom temu stanju, ki ni žitje ni mretje.

Nameščenja. V c. k. vojaških zavodih vzgoje in pouke pričetkom šolskega leta 1884—1885 ima se več izpraznenih mest dopolniti. Pričetkom šolskega leta 1884—1885 (dne 1. septembra v sirotišči in c. k. vojaških šolah: 18. septembra v vojaških akademijah) se dopolni 315 mest v c. k. zavodih vzgoje in pouke, mej temi nekatera brezplačno, druga za polovico letnine, potem ustanovna mesta in nekatera z letnino. Pogoji sprejema v vojaško sirotišče se nahajajo zabilježeni v 45. sešitku državnih naznanil od leta 1877, i oni za ostale c. k. vojaške zavode vzgoje in pouke se pa dobivajo v 25. sešitku naznanil za c. k. vojsko od 1875. — V zavodih za poučevanje hčerá c. k. častnikov ima se dopolniti 27 praznih mest pričetkom prihodnjega šolskega leta. Pogoji sprejema se tudi vdobivajo v 45. sešitku imenovanih naznanil. — Natančneji pogoji se morejo zvedeti i pri c. k. namestništvu, pri c. k. okrajnih glavarstvih, pri mestnih magistratih in pri vseh vodstvih srednjih šol na Primorskem.

Umrla je denes gospa Katarina Zormanova, mati znanega trgovca, posestnika in rodoljuba, g. F. Zorman-a, v 95. letu; rajnka je došla v Trst iz Hraš pri Postojni, kder ima gospod Zorman še vedno svoje posestvo.

Jama v Škocijanu. Naznanja se, da primorski otdelek avstro-ogrskega društva namerjava čim preje preiskavati in določiti podzemski tek vode Reke in zajedno bolje priravnati vhod obiskovalcem v Škocijansko jamo.

Sežanska čitalnica priredi dne 23. februvarja v prostorih g. vitez Scaramangà veselico s tombolo in plesom. — Vstopnina 50 kr. za osobo. Čisti dohodek gre v blag namen.

Odbor.

Društvo „Edinost“ v Vipavi napravi na pustni torek, dne 26. februvarja, v prostorih gosp. Josipa Žvokelj-na plesno veselico z maškerado. Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 1 gld. za gospode. — Vhod je le povabljenim dovoljen.

Vabilo k veselici, katero priredi društvenim namenom v prid »prostovoljna požarna bramba v Vipavi« pustno nedeljo, dne 24. februvarja, v prostorih gosp. Josipa Žvokeljna s tem-le programom: 1. Cesarska. 2. Zajc: »Nočni stražari«, moški zbor. 3. Müller: »V slovo«, bariton-solo. 4. Marschner: »Povsod že drevje zeleni«, sopran-solo. 5. Koschat: »Valček«, moški zbor. 6. Schubert: »Nočna tihota«, duet za sopran in bas. 7. Becker: »Potnica«, mešani čveterospev. 8. Burgarell: »Nazaj v planinski raj«, tenor-solo. 9. Hennig: »Žabja kantata«, moški zbor. 10. Ples. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina povabljenim 50 kr. — Vstopnina k plesu za gospode 50 kr.

Vipavska čitalnica napravi veselico v svojih prostorih pustno nedeljo, dne 24. februvarja. Spored: 1. »Narodna popotnica«, poje zbor. 2. »Samospev«, poje tenor. 3. »Na straži«, poje zbor. 4. »Slavjanska«, poje zbor. 5. Igra: »Šolski nadzornik«. 6. Ples. — Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Goriške novosti. Predsedništvo goriške trgovske in obrtnijske zbornice se peča o novej obrtnijskej postavi in zasliišuje interesirane glede ustanovljenja zadrug. — Mestni magistrat čim preje predloži mestnemu zboru v Gorici predlog o zgradbi kapele na pokopališču. Da se troškovi za omenjeno zgradbo pokrijejo, magistrat otdaja tri rakve v notranjem delu kapele in osem pod zunanjimi arkadami v zakup privatnikom. Kdor si hoče rakev preskrbeti, časa ima do dne 10. marcija. Obrne naj se na magistrat, kder mu povedo dotične pogoje in pokažejo projekte. — Predsednik tržaškega društva za blago ravnanje s živalijo, bil je te dni v Gorici. Tam je pregledoval hleve, javne kočije itd. ter vse našel v najlepšem redu. To mu je dalo povod, da se je izustil ter po časopisih objavil, da goriški posestniki blaga, kaj lepo ž njim ravnajo in da v tem morejo biti izgled tržaškim posestnikom blaga itd. Ta izjava gosp. Chinchelle, označuje blago goriško ljudstvo.

Plovno društvo »Adria«. Kakor se poroča iz Beča, ogrska vlada misli odreči letno subvencijo plovnemu društvu »Adria« in zajedno stopiti s tem v dogovore za nakup vsega materijala ter podjetje spraviti v svojo last.

Tatvine in policijsko. Vestalka, 18letna F. Z. iz Trsta, morala je pospremiti stražo v ulico »Tigor«, ker je v ulici »Cavana« namerjavala z nožem probosti drugo njej enako sestro po poklicu. — Neznan tat je odnesel težaku iz nemške kavane bakren kotel, vreden 14 gld. — Necemu čevljarju Dondi v ulici »Barriera vecchia« so nepoznani uzmoviči odnesli 5 parov čevljev. — Iz prodajalnice Zimolo v ulici »Canale« je brzonog tatič odnesel lep plèd, vreden 20 gold. — *Zgubljeni sin.* Z Dunaja je popihal 15letni študent Rudolf Kowaržik. Sedem dni je okoli letal, a to je delal, dokler je imel *metuljev* v žepu. Prišli smo na suho, kakor Noetova ladja, sline so se mu pričele cediti po pečenki v očetovej hiši. A kako do doma, brez beliča v žepu! Fant zduhta, najd na policijo, vslišan je bil, in zdaj ga ona na dom pospremi na državne, rectius na deželne troškove. — Necemu žganjarju v ulici »Solitario« je neznan dolgoprstnež počistil mizni predalček, v katerem je bilo 30 gld. — Še druga dva vaciranda je policija ustavila, ker sta zopet prišla v Trst, ko jima je policija uže rekla kratko malo, da se ne smeta prikazati čez hribovje, Trst obdajajoče.

Radostna pomoč bolnim in okrevajočim. Gotovost, uplivajoča sredstva imeti po bolezni onemoglim je neizplačljiva. Tako gotovost priznavajo izreki vladarjev Ivan Hoff-ovemu slado-izlečno-zdravilnemu pivu, glavna tovarna za Avstro-Ogersko v Beču, I. okr., Graben, Bräunerstrasse, 8. Knez Oettingen-Wallensteinski v Monakovem je rekel: »Smatram si v svojo človeško dolžnost, bolehujoče opozarjati na dobrodejno iznajdbo J. Hoff-ovega sladnega izlečka.« Avstrijska cesarica je enkrat pila ta krepilni slado-izleček in cesar je izumitelja odlikoval s c. k. zlatim križem s krono in pridvornim diplomom. Zdravstvena razstava v Londonu je odlikovala J. Hoff-ov slado-izleček z vrednostno kolajno (1859.) — To so podkrepilna sredstva bolnemu in vojaški lečniki so ga najčešćeje rabili v nemških in avstrijskih vojskah l. 1864, 1866, 1870, 1871, 1878, in baš po njih zahvalnicah z jako srečnim uspehom. — Zasebniki prinašajo dan za dnem poročila ozdravljenja.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Nekoliko o oskrbovanju sadnega drevja.

Imel sem priliko potovati po naših domačih krajih. Opazoval sem vse, kar mi je v bližini bilo. Zanimala me je sedaj ta, sedaj zopet druga reč, kakor vselej na potovanju in v premišljevanju. Kakor strokovnjak sem radovedno opazoval naše sadno drevje. Videl sem, in se prepričal, da ni tako oskrbovano, kakor bi moralo biti. Dolžen sem toraj, nekoliko v dragej »Edinosti« omeniti nekatere napake, ki se nahajajo, in potem tudi nekatere pripomočke, da se odstranijo le te napake. Vseh napak gotovo ne morem našteti. Našteti hočem le nekatere, katere pa lahko odstrani vsak kmetovalec, če tudi se ni sadjarstva učil.

Ako se pregleduje naše sadno drevje, vidi se sedaj drevo z gostimi križajočimi vejami tako, da ne more solnčna svitloba do vseh notranjih delov drevesa, kadar začne zeleneti. Zopet drugo drevo se vidi z malo pogankami in večinoma suhimi vejami, na vseh pa mah in lišaj razne vrste.

Za danes hočem popisati nekoliko vodene poganke, vsled katerih veliko sadnega drevja pomre.

Ena največjih napak, ki se povsod v naših krajih nahaja, izimši jako malo sadjarjev, ona je ta, da jim ni čisto nič mar za vodene poganke, kateri nastajajo na drevju: Da, mnogi se vesele, da jim drevo poganja iz debla ali pa stranskih vej močen poganek, češ, to zopet nastane krepka veja. Resnica je, da iz takih pogankov v malo letih nastane krepka veja; ali resnica je zopet, da vsled takega poganka uže rodovitne veje pomro. Umen sadjar gotovo ne pušča takih pogankov na svojem drevju, ampak on jih, poreže, da jih le vidi, ker ve, da drevesu silno škoduje in ga lahko tudi ugonobi. Ako vodenih pogankov ne čistimo, gotovo počasi vsle[illegible]nji pomro veje. Tako drevo začne t[illegible]hirati in slednjič navadno usahne; ako pa tudi ne usahne, nikdar pa ne more biti tako, kakor ono, ki je pravilno oskrbovano. Prav sedaj se nam bliža čas, da stopimo k drevju, ter si ogledamo vsako drevo, kaj je storiti ž njim. Kder nahajamo vodene poganke, kateri še niso stranskih rodovitnih vej ugonobili, treba je, da jih odstranimo, ter rane zamažemo. Kder pa so stranske veje in le nekatere pomrle vsled vodenih pogankov, treba je skrbeti, da vse drevo vdobi enako obliko. Kder na konceh veje usahnejo vsled hude zime, ni treba nam čakati, da drevo začne poganjati, ampak moramo preiskati, do kam sega ona suhoba premrlega drevesa vej in potem ga treba pomladiti; kder pa je uže preveč suho, treba ga je nadomestiti z drugim, nikdar pa ne več jablane saditi tam, kder je uže poprej jabelčno drevo raslo; ker na novo vsajena rastlina bo le slabo uspevala tam, kder je uže poprej enakega plemena rastlina ves potrebni živež za njo posrkala. Bolje je tedaj, da kako drugo pleme vsadimo kakor: hruško, češnjo itd. in tako smemo pričakovati dobrega uspeha. Taki vodeni poganki se kaj pogosto pri češpljah nahajajo, manj pri jablanah in hruškah itd. Vender pa se tudi pri drugih sadnih drevesih, če tudi ne tako pogostoma, vodeni poganki nahajajo, in zato moramo skrbeti, da jih odstranimo. Odstranjati moramo tudi korenične izrastke, kateri so le na kvar materinej rastlini. Posebno dosti koreničnih izrastkov se vdobi pri češpljah.

Mnogo je pa tudi drevesnih kron, katere so ko grm goste. Tukaj je treba zopet čiščenja. Zredčiti moramo veje, da lahko zrak in solnčna svitloba mej nje dohaja. Saj je znano, da se v prav gostej

drevesnej kroni sadje ne zaredi, ako pa se to vender le zgodi, le slabo je in ni tako okusno, kakor ono na zunanjej strani drevesa.

Toraj je treba, da tudi drevesne krone redčimo, s tem si nismo nič na zgubi, ker drevo močneje rase, obilnejši in boljši sad rodi. Slabo pa je, ako puščamo preobilno križajočih vej, ker one jemljejo sok, kateri bi boljše služil pravim vejam. Posebno pa moramo skrbeti, da odstranimo one veje, ki se križajo in drgnejo druga ob drugo, in da rane skrbno zamažemo.

Nadalje pa moramo čistiti tudi drevje raznovrstnega mahu in lišajev. Kder je bolj vlažno podnebje, posebno po dolinah, kder megla nastaja, tam je tudi mah in lišaj po drevesih. Velikokrat pa tudi izvira iz tega, ker sadnemu drevesu potrebne hrane pomanjkuje. Da mah in raznovrstni lišaji drevju ne škodujejo, to veruje še dan danes marsikdo. Vse take bi pa prosil, naj se sami prepričajo. Oni naj pogledajo in raziskujejo posebno tam, kder ima započetek mah. Opazijo, da je celo mala vdrtina. Ako pa pomislimo, da je mah rastlina in da živi le od soka drevesa, ni nam treba dalje raziskovati te resničnosti. Treba pa je, da ga odstranimo. Za to delo imamo različne priprave. Z vsemi je delo sitno in zamudno počasno, vender koristno. Da pa mah in lišaje odstranjujemo bolj hitro in praktično, naredimo beljenje (iz apna in vode), s katerim kolikor mogoče drevo pobelimo. To delo se opravlja navadno na jesen. Svetuje se tudi na spomlad, vender priporočljivejše je na jesen. Ako na jesen to delo izvršimo, tedaj po zimi mah odpade. Drevesni lubad se tudi vsled tega pomladi. Ako bi pa prvo leto, ko smo pobelili, mah ne odpadel, moramo beljenje prihodnje leto ponoviti in uspeh bo gotov. Ako pa mah nastaje vsled pomanjkanja hrane drevesom, moramo jim tudi gnojiti. Gnoji se različno in z različnimi tvarinami. Mlajšim drevesom lahko gnojimo s tem, da krog debla kakih 80 cm. v okrogu varno zemljo razkopljemo ter gnoja nasujemo, kateri zagrnemo se zemljo. Paziti moramo pa, da gnoj ne pride z deblom in korenikami v dotiko, ker iz tega bi lahko drevesne bolezni izvirale. Prav tako lahko s kompostom gnojimo. Velikemu drevesu bi bilo bolj na mestu, da bi še le tam, kder krona drevesa jenja, primerne luknje naredili, ter komposta nasuli, kder bi lahko rastlina potrebne hrane zajemala. Gnojimo pa lahko tudi z gnojnico. Zato je tudi dobro, da v gotovih krajih primerne luknje naredimo, v katere denemo takih reči v nje, da gnojnico požirajo. Take luknje nam dalj časa, več let, služijo. Ako z gnojnico gnojimo posebno po leti, treba je to storiti vsakikrat pred dežjem in ne v vročini. S frišnim gnojem je treba le jeseni gnojiti, da se čez zimo spira koreninam na korist.

Potrebno pa je in se mora sadnemu drevju okopavati. Ako več né, vsaj en meter krog debla, ako pa bolj na široko toliko boljše. Okopavanje (pletev) se mora večkrat v letu ponoviti.

To sem z ozirom na našo Notranjsko omenil, ter teh par vrstic spisal, posebno ker je naše sadno drevje tako zanemarjeno. Upam pa, da ne bode tudi za druge kraje manje vrednosti, ker še povsod se drevesa le preveč sama sebi prepuščajo, dasi imamo lepe dohodke od sadnega drevja.

J. Trnovski.

Zahvala.

Podpisani ud delavskega podpornega društva je bil 3 cele mesece bolan, v kateri bolezni je dobival vedno zdravnika in podporo v znesku nad 100 gld. Dolžnost me veže, do izrečem tu naj presrčnejo zahvalo in priporočam to važno društvo vsacemu delalcu, katero zagotovlja ubogim v nesreči podporo.

Anton Babič.

Tržno poročilo.

Kava. — Kupčija je nekoliko ponehala, pri vsem tem so cene še vedno prav trdne. Prodalo se je zadnje dni 1500 vreč Rio po gld. 61½ do gld. 76.—, Santos, velja gld. 60 do gld. 78.—, Java gld. 82 do gld. 87.—; Portoricco gld. 88 do gld. 116.—, Ceylon plant. gld. 90 do gl. 145.—, Moka gld. 103 do gld. 112.

Sladkor. — Dohajajo ugodnejša poročila iz zunanjih trgovišč, zato pa se spekulacija zopet oživlja in so cene postale trdnejše in celo nekoliko više. Prodalo se je te dni 800 vreč sladkorja po gld. 26½ do gld. 30½.

Sadje. — Pomeranče, limoni gld. 3 do gld. 5½, fige v vencih gld. 15 do gld. 16.—, rožiči gld. 4 do gld. 6½, mandlji gld. 90 do gld. 108.—, Opaša gld. 17 do gld. 18.—, cvebe navadne gld. 13 do gld. 15.—, Elemé gld. 16 do gld. 34.—, Sultanina gld. 18 do gl. 40.

Olje — jedilno gld. 42 do gld. 46.—, namizno gld. 72 do gld. 88—, bombažno gld. 34 do gld. 41.

Petrolje — cena je šla nekoliko nazaj; denes se kupi petrolje v sodih po gld. 11½, veče partije celo pod 11.— in prav velike po gld. 10½.

Domači pridelki. Fižol rudeči gld. 11.—, bohinec gld. 12.—, beli gld. 11.— do gld. 11½, koks gld. 13½. — Maslo gld. 92 do gld. 100.

Žito. — Pšenica ruska gld. 9¼ do gld. 9¼, koruza gld. 7·20 do gld. 7·30, oves gld. 7 do gld. 7¼.

Les — v dobrem obrajtu; cene trdne.

Seno — dobro konjsko gld. 1·10 do gld. 1·60.

Borsno poročilo.

Vsled neugodnih poročil iz Berolina je postala borsa zopet bolj mlahova in kurzi nekoliko niži.

Dunajska borsa

dne 22. februvarja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	79 gld.	60 kr
Enotni drž. dolg v srebru	80 »	75 «
Zlata renta	101 »	45 »
5% avst. renta	95 »	05 »
Delnice narodne banke .	845 »	— »
Kreditne delnice	306 »	70 »
London 10 lir sterlin . .	121 »	65 »
Napoleon	9 »	61 »
C. kr. cekini	5 »	71 »
100 državnih mark . . .	59 »	25 »

Nova tiskarna

Via Torrente št. 2. v Trstu.

100 vizitnic od 60 do 80 sold.
1000 kuvertov z firmo f. 2.70
izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po najnižjej ceni.

Neobhodno potreben,

vsakemu stanu je **koledar** za prestopno leto 1884 **s kažipotom po Trstu** in mnogim podučnim berilom. Kedor ga hoče imeti, naročiti si ga mora prej ko mogoče pri **upravništvu „Edinosti“** ali pa v **„Novi tiskarni“** Via Torrente. — Velja **50** soldov sam I. zveezk.

Gospodarsko društvo v Skednju

vabi vse svoje ude na redni občni zbor, ki bode v nedeljo 9. marcija t. l. v sobani Matija Sancina, Vrba, ob 9. uri zjutraj. Dnevni red. —

1. Letno poročilo,
2. Predlaganje letnega računa,
3. Volitev novega odbora.

Skednja, 20. februvarja 1884.

Lovro Godina,
predsednik.

2—2

LA FILIALE IN TRIESTE

dell' I. r. priv.

Stabilimento Austr. di Credito

per commercio ed industria.

VERSAMENTI IN CONTANTI

Banconote:

3¼% **annuo interesse verso preavviso di 4 giorni**
3½ » » » » » » 8 »
3¾ » » » » » » 30 »

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d' interesse comincierà a decorrere dalli 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso

Napoleoni:

3 % **annuo interesse verso preavviso di 30 giorni**
3¼ » » » » » » 3 mesi
3½ » » » » » » 6 »

Banco Giro:

Banconote 2½% sopra qualunque somma
Napoleoni senza interessi

Assegni

sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Troppavia, Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salisburgo, Klagenfurt, Fiume Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite

di Valori, divise e incasso coupons ½%

Antecipazioni

sopra **Warrants** in contanti, interesse da convenirsi.
Mediante apertura di credito a Londra ½% provvigione per 3 mesi.
» **effetti** 6% interesse annuo sino l'importo di 1000 per importi superiori da con-

Trieste, 1. Ottobre 1883 (55)—

Anton Bonne

krojač,

Piazza S. Catterina št. 1.

odlikovan na tržaškej razstavi 1882 — priporoča se čest. duhovščini, g. učiteljem in vsemu p. n. občinstvu. On izdeluje **obleko po najnovejšem façonu za primerno nizke cene.** 8—11

Tržaška hranilnica

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 soldov do vsacega zneska vsak dan v tednu, razun praznikov, in sicer od 9. ure do 12. ure opoludne. Ob nedeljah pa od 10. do 11. ure zjutraj. Obresti na knjižice . 3%
Plačuje v torek, petek, soboto od 9. do 12. ure opoludne. Zneske do 50 gld. prav precej, zneske od 50 naprej do 100 gld. je treba odpovedati en dan poprej, zneske od 100 do 1000 gld. z odpovedjo 3 dni, čez 1000 gld. z odpovedjo 5 dni.
Eskomptuje menjice, domicilirane na tržaškem trgu po 3½%
Posojuje na državne papirje avstrijske do 1000 gld. po 4¾%
više zneske v tekočem računu po 4½%
Daje denar tudi proti vknjiženju na posestva v Trstu, obresti po dogovoru.

Trst, 24. marcija 1883.

Gospodu

Gabrijelu Piccoli,

lekarju

v Ljubljani.

Vaša **«Francova esenca»** je edino zdravilo, ki se mojemu želodcu prilega. Po vsakem zavzitji mi je lozje in bolje.

Kamnje pri Černici 1883.

Jos ip Sovdat, zupnik

Enajst let ze trpim na zabasanji in hemerojidah in ne poznam ga zdravila, da bi mi toliko pomagalo, kakor Vaša **«Francova esenca“**, za katero se Vam najlepše zahvaljujem.

Ivan Zehrou, Gorenje Ležeče, Kranjsko

Prosim, da mi odmah pošljete 100 steklenic Vaše izvrstne **«Francove esence“** Aleksandrija v Egiptu meseca avgusta 1883.

Marija Dolinsh.

Prosim uljudno za 24 steklenic Vaše **„Francove esence»**, ki je nedvomljivo najboljši pripomoček zoper kašelj, hemerojide, mrzlico v želodcu in gliste.

Pulj meseca decembra 1882.

Josip vitez Scordili, c. k. policijski komisar.

Vašo **«Francove esence»** s sijajnim vspehom rabim. Prosim odmah za 24 steklenic na povzetje. 16—9

Trdnjava Ivanič na Hrvaškem avgusta 1883.

Josip Marničič, usnjarski mojster.

Francova esenca je pomagala že tisočerim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovalec dobiva. Ta esenca ozdravi bolezni v želodcu in trebuhu, krč, božjast, trebušno in premenjalno mrzlico, zabasanje, hemorojide, zlatenico itd., ki so vse nevarne, če se v pravem času ne ozdravijo. Steklenica 10 kr.

5000
ostankov sukna

(3—4 metre), v vseh barvah za cele možke obleke, pošilja proti povzetju po 5 gld. ostanek.

L. Storch v Brnu

tvarina (sukno), koja se ne bi dopadala, more se zamenjati.

3000
ostankov preprog

(10—12 metrov) pošilja proti povzetju komad po 3 for. 80.

L. Storch, tvorničar **v Brnu**,

tvarina koja se ne bi dopadala, more se zamenjati.

Proti kašlju, hripavosti, prsnim in želodčnim boleznim, obnemoglosti, sušici, neprebavljivosti, skazano najbolje krepilno sredstvo za prebolele vsake si bodi bolezni.. Rabljivi izdelki: Sladni izleček-ozdravilni ol, sladna čokolata, koncentriran sladni izleček, sladoprsne sladčice. Vse izdelano po Ivan Hoffovej sistemi. Leto ustanovljenja 1847, z 59 odlikovanji in nad 1 miljon pohvalnih pisem. Razprodaja I: Hoffovih ozdravilnih užitnin se vrši po vseh olikanih deželah, v 27,000 prodajalnicah, od teh spada na zahodnjo Evropo 12,800, in na vzhodnjo 9900, na Ameriko 4300. I k temu se še časopisi vporabljajo, v Evropi 1600 in Ameriki 400. Kder uže ni bilo več pomoči, so prvi in le ti izvrstni I. Hoffovi zdravilni sladni izdelki, ki so bili 59krat odlikovani, pomagali stotisočem, o katerih ni bilo upanja, da ozdrave, pomoč in ozdravljenje podarili in trpečim življenje in zdravje povrnoli.

Ozdravilna poročila

iz Avstrijskega Primorja.

Na **izumitelja** in samcatega izdelovatelja Iv. Hoffovega sladnega izlečka, dvorni oskrbovalec skoraj vseh evropejskih vladarjev, c. k. komisijni svétnik, posestnik zlatega križa s krono za zasluge, vitez visokih redov pruskih in nemških i. t. d. **Ivan Hoff** v Beču, **I.**, Graben, Bräunerstrasse št. 8, tovarna: Grabenhof, Bräunerstrasse št. 2.

Pulj, 29. aprila 1883.

Vaše Blagorodstvo!

Jaz sem primoran izreči, Vašej Blagorodnosti, mojo srčno in globokočutečo zahvalo za dober upliv Vaših izvrstnih izdelkov iz sladi. Jaz boleham uže jedno leto na bronhijalnem prehlajenju z bljuvanjem krvi, in vsa lekarska sredstva za ponehanje kašlja in krvnega toka, so se po najviše skazala uspešnim za nekoliko časa, da se zopet vrne pri najmanjem posiljenju ali pregretju. Odkar pa jaz užívam Vaše Ivan Hoffovovo izvrstno slado-izlečno-zdravstveno pivo in Vaše uprav takove nedosegljive slado-prsne sladčice, zdatno mi je jenjal kašelj, in kar je najpoglavitneje, da če prav spolnujem dolžnosti mojega poklica ne trpim več na krvnem bruhanju niti na kašlju in čudesno sem okrepčan. Blagovolite mi poslati še 58 sklenic Vašega slado-izlečnega zdravstvenega óla (bire), 5 zabojčkov slado-sladčic in 5 kil slado-čokolate 1. sorte. Še jedenkrat izrekam mojo prisrčno, globočutečo zahvalo in ostanem z odkritosrčnem velepoštovanju Vaš udani

France Rost, pri c. k. pomorskem vodstvu.

Gorica, 2. aprila 1883.

Vaš Ivan Hoffov koncentrirani izleček iz sladi me je čudovito okrepčal in jaz sem Vam primoran zahvaliti se za izvrstni in blagodejni izdelek. Molim Vas, da mi koj pošljete drugih 10 sklenic koncentriranega izlečka iz sladi.

Z odličnim štovanjem

Konstant vit. pl. Dabrowski, c. k. stotnik. Gorica.

Evropska veličanstva, svetovni dušni velikani, kakor tudi nebroj prostega ljudstva

niso še nijednemu lečnemu izdelku toli hvaležni bili, kakor Ivan Hoffovim zdravilnim sredstvom, slado-izlečnemu zdravilnemu pivu, koncentriranemu izlečku iz sladi, slado-zdravilnej čokolati in prsnim slado-sladčicam. Od tu izvirajo izvenredna prednost in 59kratno odlikovanje po dvornih liferantih, čestne diplome in prve zaslužne kolajne.

Tukaj bilježimo slova kronanih glav:

Viljem I., nemški cesar: «Vaš dobri izleček iz sladi.» Franc Jožef I., avstrijski cesar: «Rad Vas odlikujem». Kralj saski: «Blagodejen kraljici materi». Kralj danski: «Občutil na zdravje uplivajočo moč». Veliki vojvod Meklenburg-Šverinski: «Moje priznanje».

Stanina Hoffovi izdelki iz sladi v deželi iz Beča: Slado-izlečekzdravilno pivo. S zabojem in sklenicami: 6 sklenic gl. 3.82, 13 sklenic gl 7.26, 28 sklenic gl. 14.60, 58 sklenic gl. 29.10. ½ kila čokolate iz sladi I. gl. 2.40, II. gl. 1.60, III. gl. 1. (Pri večjej množini rabat) Slado-bomboni 1 zavitek 60 kr. (tudi ½ in ¼ zavitka). Pripravljena redilna moka iz sladi za otroke gl. 1.—. Koncentrirani izleček iz sladi 50 kr. in tudi po 30 kr. — Popolna slado-kopelj stane 80 kr.

Pod 2 gl. se ne razpošilja.

Lastnik, društvo »EDINOST«. — Izdatelj in odgovorni urednik: AVGUST BREMIC

Nova tiskarna V. DOLENC v Trstu.